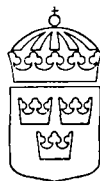

Regeringens proposition

1987/88: 168

om ändring i lagen (1951: 442) om
förhandsbesked i taxeringsfrågor

Prop.
1987/88: 168

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 24 mars 1988.

På regeringens vägnar

Kjell-Olof Feldt

Bengt K. Å. Johansson

Propositionens huvudsakliga innehåll

Enligt nuvarande bestämmelser får ett förhandsbesked i en taxeringsfråga överklagas till regeringsrätten av länskattemyndigheten. En motsvarande behörighet finns för ett till riksskatteverket knutet allmänt ombud men endast fram till utgången av juni 1988. I propositionen föreslås en förlängning av ombudets behörighet.

Lag om ändring i lagen (1951:442) om förhandsbesked i
taxeringsfrågor

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1951:442) om förhandsbesked i
taxeringsfrågor¹ skall införas en ny paragraf, 10 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

*Ett till riksskatteverket knutet all-
mänt ombud får i fråga om ett visst
förhandsbesked ta över den befo-
genhet att överklaga ett beslut som
enligt 6 § tillkommer en länskatte-
myndighet.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1980: 866.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 24 mars 1988

Närvarande: statsrådet Feldt, ordförande, och statsråden Gustafsson, Leijon, Peterson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Johansson, Hulterström, Lindqvist, G. Andersson, Thalen

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om ändring i lagen (1951:442) om förhandsbesked i taxeringsfrågor

1 Inledning

Genom lagstiftning år 1986 – i samband med att riksdagen lade fast principerna för en ny taxeringsorganisation – beslutades om ändringar i reglerna om det allmännas processföring i ärenden om taxering och om förhandsbesked i taxeringsfrågor (prop. 1986/87: 47, SkU 11, rskr. 95, SFS 1986: 1284 och 1290). För ärenden om förhandsbesked innebär ändringen bl. a. att ett av rättsnämnden hos riksskatteverket (RSV) meddelat förhandsbesked kan överklagas av ett allmänt ombud. Detta gäller emellertid endast till utgången av juni 1988.

RSV har i en skrivelse till regeringen den 24 februari i år tagit upp frågan om att från centralt håll också i fortsättningen kunna överklaga ett förhandsbesked. I skrivelsen har verket vidare berört några ytterligare frågor som angår rättsnämnden.

Jag avser nu att behandla dessa frågor.

2 Överväganden

Mitt förslag: Ett hos riksskatteverket placerat allmänt ombud ges rätt att också i fortsättningen ta över en länsskattemyndighets befogenhet att överklaga ett visst förhandsbesked i en taxeringsfråga.

Bakgrunden till mitt förslag: Under senare tid har det i olika sammanhang väckts en del frågor som rör ärenden om förhandsbesked hos RSV: s rättsnämnd. En fråga gäller nämndens förhållande till verket i övrigt och hänger samman med de organisatoriska och andra förändringar som skett inom skatteförvaltningen. Länsskattemyndigheterna har sålunda bildats samtidigt som RSV: s lednings- och styrningsfunktioner har förstärkts. För att bättre kunna svara mot de nya krav som ställs på RSV har en omorganisation gjorts också inom verket. Den nya organisationen gäller från den 1

januari i år. Som ett led i förändringen pågår i verkets regi vidare arbete med att undersöka möjligheterna att decentralisera verksamhet som utan olägenheter bör kunna handhas på främst regional nivå.

Av särskilt intresse i frågan rörande rättsnämnden är de av riksdagen beslutade ändringarna om det allmännas processföring i mål om taxering och om handläggningen av s. k. mellankommunala mål. Riksdagen beslöt hösten 1986 att mellankommunala skatterätten skall avvecklas helt den 1 juli 1988. Samtidigt skall en avveckling ske av allmänna ombudet för mellankommunala mål (AO), som för det allmännas talan i mål som prövas av skatterätten. Överklaganden avseende mål som hittills handlagts av skatterätten skall i stället prövas av länsrätterna och det allmännas talan skall föras av länskattemyndigheterna. RSV har dock getts möjlighet att beträffande ett visst mål ta över uppgiften att föra talan.

AO företrädde det allmänna också i vissa ärenden enligt lagen (1951:442) om förhandsbesked i taxeringsfrågor beträffande taxeringsåret 1986 och tidigare år. Genom riksdagens nämnda beslut togs AO:s behörighet att företräda det allmänna hos rättsnämnden bort men AO gavs befogenhet att intill utgången av juni 1988 i fråga om ett visst förhandsbesked ta över den rätt att överklaga som enligt lagens 6 § tillkommer en länskattemyndighet. I propositionen anförde jag att det var angeläget att man från centralt håll också i framtiden kunde bevaka det allmännas rätt i ärenden som innehåller principiellt viktiga frågor. Det borde emellertid inte ankomma på RSV att föra talan mot ett förhandsbesked, eftersom ett sådant formellt sett lämnas av verket även om ärendet i sin helhet handläggs av rättsnämnden. Jag nämnde vidare att frågan om hur organisationen med avseende på nämnden och processföringen borde utformas för tiden efter utgången av juni 1988 skulle tas upp i ett senare sammanhang.

RSV:s nya organisation, vars huvuddrag har bestämts av regeringen, föregicks av en av verket ledd utredning som också behandlade rättsnämndens organisatoriska tillhörighet. I denna del anförde RSV i en skrivelse till regeringen bl. a. att det är viktigt att nämndens självständighet och oberoende markeras klarare särskilt med hänsyn till verkets nya roll vad gäller den processuella verksamheten i förvaltningen. I en senare skrivelse den 24 februari 1988 uttalar RSV som sin mening att det krävs ytterligare överväganden innan ställning kan tas till nämndens organisatoriska tillhörighet och därmed sammanhängande frågor. Enligt RSV kan en ändring inte ske förrän den 1 juli 1989. Vad gäller regleringen av rätten att överklaga ett förhandsbesked föreslår RSV att AO:s befogenheter – som enligt nuvarande regler endast finns fram till utgången av juni 1988 – får behållas ytterligare ett år.

Skälen för mitt förslag: En översyn av rättsnämndens ställning är motiverad för att ge nämnden en friare ställning i förhållande till RSV än vad som nu är fallet. Jag räknar med att RSV utreder detta närmare och senare i år lämnar förslag till de ändringar som utredningsarbetet leder fram till. Härvid utgår jag från att verket informerar sig om de eventuella förslag i angränsande frågor som jag har erfarit att skatteförenklingskommittén (B 1982:03) kan komma att lämna till sommaren.

Vad gäller möjligheterna för AO att föra talan ansluter jag mig till RSV:s uppfattning att man bör förlänga AO:s befogenheter. Enligt min mening

bör detta ske genom att det i lagen om förhandsbesked i taxeringsfrågor förs in en bestämmelse om att det till RSV skall vara knutet ett allmänt ombud som i fråga om ett visst förhandsbesked får ta över den befogenhet att överklaga ett beslut som enligt 6 § tillkommer en länskattemyndighet. Av praktiska skäl bör befogenheten kunna ges utan någon tidsbegränsning. Bestämmelsen bör tas in i en ny paragraf. 10 §.

Jag vill här också beröra väntetiden i rättsnämnden för förhandsbesked i ärenden om direkt skatt. Handläggningstiden för sådana ärenden har under de senaste åren t. o. m. år 1986 varit 8–9 månader. Tiden förlängdes under år 1987 och är för närvarande ca 12 månader.

RSV framhåller i sin skrivelse från februari i år att redan en handläggningstid på 8–9 månader är alltför lång. Verket avser nu att genom omprioriteringar inom verket förstärka rättsnämndens kansli för att på så sätt kunna öka avverkningskapaciteten. En sådan förstärkning bör enligt verket skapa möjligheter till en ökad avverkning som kan tas till vara också på beslutsnivå. Någon längre väntetid bör alltså inte uppkomma hos själva nämnden i samband med att antalet föredragningar inför nämnden ökar. Detta hänger samman med att det genom en ändring år 1984 i reglerna om beslutförhet öppnats möjligheter för nämnden att i en mindre sammansättning avgöra ärenden om förhandsbesked.

I sin skrivelse pekar RSV också på att arbetsbördan hos kansliet ökat väsentligt genom att antalet ansökningar om dispenser har ökat. Som jag tidigare antytt pågår det emellertid arbete i syfte att föra över beslutsfunktionen i fråga om dispenser till länskattemyndigheterna. Detta kan realiseras först efter lagändringar. Jag räknar med att RSV också i den här delen lämnar eventuella förslag senare i år.

3 Upprättat lagförslag

I enlighet med det anförda har inom finansdepartementet upprättats förslag till

lag om ändring i lagen (1951: 442) om förhandsbesked i taxeringsfrågor.

Med hänsyn till förslagets beskaffenhet anser jag att lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslaget.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

